Đại hội Chi bộ Liên hiệp các Hội KH&KT lần thứ III, Nhiệm kỳ 2020-2025

Thực hiện Chỉ thị số 35-CT/TW, ngày 30 tháng 5 năm 2019 của Bộ Chính trị về đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Kế hoạch số 05-KH/ĐUK, ngày 13 tháng 2 năm 2020 của Đảng ủy khối Cơ quan và Doanh nghiệp tỉnh về chuẩn bị tổ chức đại hội cấp cơ sở và Đại hội đại biểu Đảng bộ khối Cơ quan và Doanh nghiệp tỉnh khóa II, nhiệm kỳ 2020-2025 và các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên về Đại hội tổ chức cơ sở đảng nhiệm kỳ 2020-2025.

Đoàn Chủ tịch Đại hội

Được sự thống nhất của Ban Thường vụ Đảng ủy khối, ngày 10/6/2020 Chi bộ Liên hiệp các Hội KH&KT tỉnh tiến hành Đại hội lần thứ III, nhiệm kỳ 2020-2025. Trong nhiệm kỳ 2015-2020, Chi bộ Liên hiệp các Hội KH&KT tỉnh đã đoàn kết, nỗ lực vượt qua khó khăn, thi đua thực hiện hoàn thành các chỉ tiêu Nghị quyết đại hội chi bộ đề ra, góp phần tích cực để các Hội thực hiện và hoàn thành nhiệm vụ chính trị được giao.

Tại Đại hội lần này, chi bộ đánh giá một cách nghiêm túc, đầy đủ và khách quan những việc làm được, những việc còn tồn tại, khuyết điểm; nguyên nhân và bài học kinh nghiệm rút ra trong nhiệm kỳ qua. Đề ra phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện trong nhiệm kỳ tới; Đại hội thực hiện việc đóng góp ý kiến vào dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng, dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội lần thứ II, nhiệm kỳ 2020-2025 Đảng bộ khối; đại hội đã tập trung thảo luận, giới thiệu và bầu Ban Chi ủy nhiệm kỳ 2020-2025 là những đồng chí tiêu biểu về phẩm chất chính trị, đạo đức, có đủ trí tuệ và năng lực để lãnh đạo chi bộ thực hiện và hoàn thành tốt Nghị quyết đại hội đề ra, góp phần tích cực vào việc thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của các Hội trong cùng trụ sở được cấp trên giao cho. Bầu Đại biểu đi dự đại hội Đại biểu Đảng bộ khối lần thứ II, nhiệm kỳ 2020-2025

Sau một ngày làm việc nghiêm túc, toàn thể đảng viên trong chi bộ đã nêu cao tinh thần trách nhiệm, phát huy dân chủ, trí tuệ, đoàn kết và đổi mới, thảo luận và đóng góp ý kiến, thực hiện các nội dung của Chương trình Đại hội đầy đủ. Đại hội chi bộ Liên hiệp các Hội KH&KT tỉnh lần thứ III, nhiệm kỳ 2020-2025 thành công tốt đẹp.

Lê Văn Hùng

Tiếp tục thực hiện Nghị quyết Tam nông TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH

Ngày 5/8/2008, Hội nghị lần thứ 7 Ban chấp hành Trung ương khóa X thống nhất thông qua Nghị quyết số 26 về nông nghiệp, nông dân, nông thôn (còn gọi là nghị quyết Tam nông). Nghị quyết ra đời đã đẩy mạnh nông nghiệp đi vào chiều sâu, góp phần thực hiện tốt việc nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống cho người nông dân và giúp thay đổi diện mạo nông thôn mới. Sau hơn 10 năm thực hiện nghị quyết, đến nay tỉnh Kon Tum đã đạt được nhiều kết quả nổi bật trong lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn. Phát huy kết quả đạt được, tỉnh Kon Tum đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Tam nông và kết luận số 54 ngày 7/8/2019 của Bộ Chính trị về tiếp tục triển khai thực hiện nghị quyết TW 7 khóa X.

Lãnh đạo tỉnh tham quan mô hình sản xuất Nông nghiệp công nghệ cao tại huyện Kon Plông

Tỉnh Kon Tum có khí hậu và thổ nhưỡng thuận lợi để phát triển nông nghiệp. Những năm qua, để sản xuất và nâng cao đời sống cho trên 275 ngàn đồng bào dân tộc thiểu số, chiếm hơn 53% dân số của tỉnh. Chính quyền các địa phương đặc biệt quan tâm ưu tiên đầu tư cho lĩnh vực sản xuất nông nghiệp. Điều này xuất phát từ thực tế người dân các dân tộc tại chỗ như Xơ Đăng, Ba Na, Giẻ Triêng hay những dân tộc anh em khác như Tày, Thái, Mường, Dao đều có cuộc sống dựa vào sản xuất nông nghiệp. Từ sự hỗ trợ, hướng dẫn, khuyết khích của chính quyền cũng như ngành nông nghiệp địa phương, người dân tích cực đưa giống mới và áp dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất nên năng suất cây trồng từng bước được nâng lên. Đối với hộ nghèo và hộ cận nghèo các địa phương tập trung hỗ trợ mô hình sinh kế, mở lớp tập huấn hướng dẫn quy trình trồng, chăm sóc cây con giống đạt hiệu quả.

Việc tổ chức chỉ đạo và thực hiện Nghị quyết Tam nông, mục tiêu hướng đến là làm sao để nâng cao thu nhập của người dân khu vực nông thôn, tạo sự chuyển biến nhanh và mạnh mẽ về kinh tế xã hội vùng xa còn nhiều khó khăn. Để làm được điều này các địa phương đã chú trọng phát triển nông nghiệp bền vững gắn với hoạt động sản xuất hàng hóa và liên kết chuỗi giá trị. Đồng thời, tập trung đồng bộ giải pháp để thực hiện các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, góp phần giảm khoảng cách kinh tế - xã hội giữa các vùng miền.

Hơn 10 năm thực hiện Nghị quyết Tam nông, tỉnh Kon Tum đã đạt nhiều kết quả nổi bật trong lĩnh vực Nông nghiệp - Nông dân - Nông thôn. Đối với xây dựng nông thôn mới, đến nay tỉnh có 24 xã đạt tiêu chí xây dựng nông thôn mới, trong đó có 5 xã vừa được UBND tỉnh công nhận đạt chuẩn gồm: Xã Vinh Quang, thành phố Kon Tum; xã Đăk Tờ Lung, huyện Kon Rẫy; xã Pờ Ê, huyện Kon Plông; xã Đăk Dục, huyện Ngọc Hồi và xã Đăk Pét, huyện Đăk Glei.

Cùng với 24 xã đạt tiêu chí xây dựng nông thôn mới, còn lại 6 xã trên địa bàn tỉnh đạt từ 15 đến 18 tiêu chí; 45 xã đạt từ 10 đến 14 tiêu chí; 10 xã đạt từ 8 đến 9 tiêu chí và không có xã đạt dưới 8 tiêu chí. Đến cuối năm 2019, tỷ lệ hộ nghèo của tỉnh giảm còn khoảng 13%. Thu nhập bình quân đầu người trên địa bàn tăng từ hơn 37 triệu đồng lên hơn 41 triệu đồng. Riêng năm 2019, toàn tỉnh có hơn 5.300 hộ thoát nghèo, đạt tỷ lệ trên 4%, vượt chỉ tiêu nghị quyết Đảng bộ tỉnh đề ra.

Để nông nghiệp thực sự là nguồn thu nhập ổn định, cải thiện đời sống người nông dân, việc phát triển nông nghiệp đi vào chiều sâu gắn với sản xuất chế biến nông sản theo hình thức liên kết chuỗi giá trị là giải pháp tất yếu trong giai đoạn hiện nay. Để thực hiện đạt kết quả cao hơn nữa Nghị quyết Tam nông của Ban chấp hành TW khóa X đã đề ra, Tỉnh ủy Kon Tum cũng ban hành nhiều Kế hoạch, Kết luận và Chỉ thị để cụ thể hóa nghị quyết TW vào cuộc sống. Tiêu biểu như Chỉ thị 20 ngày 9/1/2019 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về triển khai thực hiện các lĩnh vực đột phá của tỉnh, trong đó có chú trọng phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao gắn với sản xuất hàng hóa, liên kết chuỗi giá trị. Đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị 20 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, các địa phương trong tỉnh tập trung triển khai đồng bộ nhiều giải pháp để tổ chức thực hiện đạt kết quả cao.

Phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao luôn là một trong nội dung tỉnh Kon Tum hết sức quan tâm và tập trung chỉ đạo thực hiện. Ngoài vùng nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao Măng Đen của huyện Kon Plông đã được tỉnh công nhận thì hiện nay định hướng phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao tiếp tục được triển khai tại các địa phương khác trong tỉnh như Đảng bộ huyện Ia H'Drai vừa thông qua nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện, nhiệm kỳ 2020-2025, trong đó nhấn mạnh, đột phá phát triển nông nghiệp đi vào chiều sâu là một mục tiêu quan trong huyện phấn đấu thực hiện trong 5 năm tới.

Thực hiện Nghị quyết về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đã và đang góp phần thay đổi sâu sắc đời sống vật chất tinh thần của người nông dân trên địa bàn tỉnh. Việc triển khai đồng bộ các giải pháp và nội dung Nghị quyết Tam nông của Ban chấp hành TW khóa X và Kết luận 54 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện nghị quyết trên địa bàn tỉnh đã góp phần đẩy nhanh tiến độ xây dựng nông thôn mới, tạo điều kiện vững chắc để phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội tại các địa phương trong tỉnh.

Người dân tích cực chuyển đổi cây trồng, vật nuôi để nâng cao thu nhập

Đức Thắng

KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

Đòn bẩy phát triển kinh tế - xã hội

Xác định khoa học và công nghệ (KH&CN) là đòn bẩy để phát triển kinh tế-xã hội của địa phương, thời gian qua, Sở KH&CN đã đẩy mạnh công tác tham mưu, tổ chức đánh giá nghiệm thu và chuyển giao ứng dụng các đề tài, dự án KHCN áp dụng vào sản xuất và đời sống.

Trong chương trình phối hợp, Sở KH&CN đã tham mưu UBND tỉnh ký kết Chương trình hợp tác với Trường Đại học Quốc tế (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh) về công tác nghiên cứu khoa học và đào tạo nguồn nhân lực. Phối hợp và ký kết, liên kết hợp tác với Sở KH&CN các tỉnh, thành phố thuộc vùng Nam Trung bộ và Tây Nguyên ký kết chương trình liên kết, hợp tác hoạt động KHCN giai đoạn 2019-2021. Chủ trì, phối hợp với các ngành liên quan trao đổi và ký kết hợp tác giữa Sở KH&CN tỉnh Kon Tum và Viện Nghiên cứu Sâm Jinan, tỉnh Jeonlabuk, Hàn Quốc.

Năm 2019, Sở KH&CN tiếp tục chuyển giao kết quả 4 đề tài, dự án nhiệm vụ khoa học cấp tỉnh cho các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thành phố, các tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh. Các huyện, thành phố đã tổ chức triển khai thực hiện đạt nhiều kết quả cao như: Huyện Đăk Hà, triển khai nhân rộng kết quả từ dự án *"Ứng dụng công nghệ vi sinh sản xuất chế phẩm vi sinh vật đa chức năng để xử lý phế phẩm nông nghiệp làm phân bón";* hỗ trợ Nhân dân sử dụng chế phẩm sinh học trên các loại cây lúa nước trong vụ Đông Xuân 2018-2019 với diện tích thực hiện là 325,625 ha/1.880 hộ thực hiện, kết quả năng suất lúa đạt 6,8-7 tạ/ha, hỗ trợ 192.630 con cá giống (cá trắm, cá chép lai, cá rô phi, cá diêu hồng) và hỗ trợ 3.140 cây giống cà phê cho các hộ dân trồng trong năm 2019; xây dựng phát triển sản xuất rau an toàn, hoa chất lượng cao... Huyện Đăk Tô, hỗ trợ thuốc bảo vệ thực vật và phân bón cho các hộ dân trồng sắn, cà phê. Thành phố Kon Tum, xây dựng mô hình sản xuất các loại rau, củ, quả theo hướng bền vững; mô hình sản xuất cây hàng năm sử dụng giống mới; mô hình tưới nước tiết kiệm cho vườn cây ăn trái; mô hình sản xuất lúa chất lượng cao...

Công tác nghiên cứu ứng dụng, dịch vụ KH&CN được đẩy mạnh đem lại hiệu quả, cụ thể: đã ký kết, triển khai thực hiện 5 hợp đồng dịch vụ, tư vấn, chuyển giao công nghệ; sản xuất, cung cấp ra thị trường hơn 4.000 kg chế phẩm vi sinh dùng để xử lý phế, phụ phẩm nông nghiệp làm phân bón, 1,2 tấn giá thể hữu cơ, 2.259 hũ đông trùng hạ thảo, 2.500 cây giống ba kích, 30.000 chồi và 16.000 cây giống lan kim tuyến, 1.930 cây lan giả hạc, kiểm định, hiệu chuẩn 3.858 phương tiện đo các loại, thử nghiệm và trả kết quả 1.250 mẫu sản phẩm, hàng hóa, đo điện trở tiếp đất hệ thống chống sét cho 105 công trình, kiểm xạ cho 9 phòng chụp X-quang, kiểm định chất lượng 10 máy chụp X-quang…

Từ đầu năm đến nay, Sở đã phê duyệt triển khai 02 đề tài khoa học và công nghệ cấp tỉnh thuộc lĩnh vực ứng dụng công nghệ sinh học; đề xuất Bộ Khoa học và Công nghệ xem xét, phê duyệt 1 dự án "Ứng dụng công nghệ vi sinh đa chức năng sản xuất phân hữu cơ vi sinh POLYFA từ than bùn và phụ phế phẩm

Trưng bày và giới thiệu các sản phẩm đặc trưng và sản phẩm KH&CN Kon Tum tham dự TECHDEMO năm 2019

nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Kon Tum" thuộc Chương trình Nông thôn miền núi do doanh nghiệp chủ trì thực hiện. Tiếp tục triển khai thực hiện 3 dự án: Xây dựng và phát triển chỉ dẫn địa lý "Đăk Hà" cho sản phẩm Cà phê của huyện Đăk Hà; Quản lý và phát triển Nhãn hiệu chứng nhận "Dược liệu Kon Tum" dùng cho các sản phẩm dược liệu của tỉnh (đảng sâm, ngũ vị tử, ý dĩ, lan kim tuyến, đương quy …); quản lý và phát triển nhãn hiệu chứng nhận "Cà phê xứ lạnh Kon Tum"; tiếp tục triển khai 12 đề tài và phê duyệt 7 đề tài, dự án khoa học cấp tỉnh.

Ông Đoàn Trọng Đức - Phó giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ cho biết: Nhìn chung, các đề tài dự án sau khi nghiên cứu thì được công bố và chuyển giao đến các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp để ứng dụng mở rộng sản xuất gắn liền với việc từ nghiên cứu đến sản xuất, chế biến, tiêu thụ theo chuỗi liên kết đã mang lại hiệu quả rõ rệt. Bên cạnh đó, Sở KH&CN đã hướng dẫn các tổ chức, cá nhân đăng ký nhãn hiệu sản phẩm, đăng ký giải pháp hữu ích và đề xuất dự án tham gia các chương trình phát triển tài sản trí tuệ quốc gia. Tuy nhiên, hoạt động đầu tư, nghiên cứu KH&CN, đổi mới công nghệ trong các doanh nghiệp còn chậm. Tỉnh thiếu chuyên gia giỏi trên các lĩnh vực KH&CN. Nguồn lực đầu tư cho KH&CN từ ngân sách hạn chế… Thời gian tới, khi nền kinh tế tri thức, cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 ngày càng tác động mạnh mẽ, đòi hỏi mỗi cấp ủy, chính quyền, doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân cần đổi mới sáng tạo, tích cực nghiên cứu, ứng dụng tiến bộ KH&CN để thích ứng và kết quả thực hiện đạt cao hơn nữa.

Khoa học công nghệ là một trong những giải pháp quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, ngoài việc đẩy mạnh phong trào nghiên cứu, ứng dụng KHCN trong tất cả các lĩnh vực đời sống, Sở KH&CN đặc biệt chú trọng đến các giải pháp để duy trì, nhân rộng việc ứng dụng các mô hình, đề tài, dự án KHCN có hiệu quả vào sản xuất, đời sống. Đồng thời, chuẩn bị các điều kiện để tiếp cận với cuộc cách mạng KHCN lần thứ tư, nhằm đổi mới, nâng cao chất lượng các sản phẩm chủ lực trên địa bàn; đẩy mạnh thực hiện Chương trình phát triển tài sản trí tuệ, trong đó tập trung đăng ký, bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ đối với các sản phẩm đặc thù, sản phẩm chủ lực của tỉnh và các địa phương trong tỉnh như cà phê, sâm Ngọc Linh, hồng đăng sâm, nhằm đáp ứng nhu cầu xây dựng chuỗi giá trị từ sản xuất, chế biến đến tiêu thụ sản phẩm ra thị trường.

"Trong những năm đến, Sở KH&CN sẽ tiếp tục tham mưu UBND tỉnh xây dựng kế hoạch phát triển doanh nghiệp KH&CN đến năm 2025; Đề án khung các nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen cấp bộ, cấp tỉnh giai đoạn 2021- 2025; tăng cường thực hiện Dự án nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, hàng hóa của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh; lựa chọn những đề tài, dự án KH&CN cấp thiết có tính ứng dụng cao và có địa chỉ ứng dụng cụ thể, tập trung công nghệ chế biến gắn với doanh nghiệp để đưa vào triển khai năm 2020 và những năm tiếp theo" - ông Đoàn Trọng Đức cho biết thêm.

Quang Mạnh

Hợp tác xã với chương trình OCOP

Những năm qua, tỉnh Kon Tum luôn tạo điều kiện thuận lợi cho các Hợp tác xã (HTX) trên địa bàn chuyển đổi theo mô hình mới, trong đó có việc gắn phát triển HTX với chương trình mỗi xã một sản phẩm OCOP. Hướng đi này đang giúp các HTX khai thác tối đa giá trị, cũng như nâng cao chất lượng, đa dạng hóa sản phẩm của địa phương.

Hợp tác xã Nông nghiệp, Dịch vụ và Thương mại Rạng Đông khối 7, thị trấn Đăk Tô, huyện Đăk Tô được thành lập từ năm 2018 với 9 thành viên tham gia. Từ khi thành lập, HTX đã xác định nhu cầu của thị trường hiện nay chủ yếu là sản phẩm sạch và an toàn, vì vậy các thành viên hợp tác xã phải thay đổi cách trồng, chăm sóc cà phê truyền thống chuyển sang sản xuất cà phê sạch theo hướng hữu cơ sinh học.

Thẩm định, đánh giá các sản phẩm OCOP cấp tỉnh

Ông Nguyễn Ngọc Đông - Chủ tịch HĐQT, Giám đốc HTX Nông nghiệp, Dịch vụ và Thương mại Rạng Đông - Đăk Tô cho biết: "Xuất phát từ những khó khăn là sản phẩm chúng tôi làm ra manh mún, mỗi người làm một kiểu nên giá thành và chất lượng của sản phẩm không cao. Từ đó chúng tôi đã tập hợp lại thành lập HTX để sản xuất, nhờ vậy mà giá thành sản phẩm mình làm ra không bị ép, qua đó có lợi cho mình và các thành viên tham gia".

Với sự đồng thuận thống nhất, các thành viên HTX đã cùng nhau trồng, chăm sóc hơn 20 ha cà phê theo hướng hữu cơ sinh học. Mọi quy trình chăm sóc, thu hái đều được thực hiện đúng theo tiêu chuẩn cà phê sạch, từ sản lượng đến chất lượng. Tham gia chương trình OCOP năm 2019, HTX đã đầu tư gần 1 tỷ đồng lắp đặt dây chuyền sản xuất chế biến cà phê sạch, cà phê nguyên chất, rang xay, đóng gói và có thể cạnh tranh với các sản phẩm của địa phương khác. Nhờ vậy mà sản phẩm cà phê sạch nguyên chất Rạng Đông của HTX đã được UBND tỉnh Kon Tum cấp giấy chứng nhận sản phẩm OCOP cấp tỉnh.

Thực hiện đề án chương trình OCOP tỉnh Kon Tum, những năm qua, từ nguồn vốn hỗ trợ của chương trình mục tiêu quốc gia xây

dựng nông thôn mới giai đoạn 2016-2020, các huyện, thành phố đã phối hợp với các đơn vị tư vấn có giải pháp hỗ trợ các chủ thể sản xuất, sản phẩm tham gia chương trình OCOP, xây dựng hệ thống nhận diện sản phẩm và chuẩn hóa các tiêu chuẩn chất lượng sản phẩm đáp ứng các tiêu chí sản phẩm OCOP. Đồng thời, tiến hành lựa chọn các sản phẩm đặc trưng của các doanh nghiệp, HTX, hộ sản xuất kinh doanh tham gia các hội chợ thương mại qua đó các chủ thể sản xuất, sản phẩm có cơ hội học tập kinh nghiệm, tìm hiểu yêu cầu của khách hàng để phát triển hoàn thiện sản phẩm, có cơ hội kết nối, xúc tiến hợp tác với các đối tác sản xuất và tiêu thụ sản phẩm.

Tính đến nay, trên địa bàn tỉnh có 05 sản phẩm của 03 HTX được trao giấy chứng nhận sản phẩm OCOP cấp tỉnh. Các sản phẩm được trao giấy chứng nhận đều là những sản phẩm nông nghiệp đặc trưng của các địa phương, có nguồn gốc rõ ràng, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm; mẫu mã, nhãn hiệu, tem truy xuất nguồn gốc đầy đủ. Trong năm 2020, có 25 HTX đã đăng ký tham gia chương trình OCOP với hơn 30 sản phẩm. Hiện nay các HTX đang tập trung đầu tư để chuẩn hóa các quy chuẩn, chất lượng sản phẩm đáp ứng các tiêu chí sản phẩm OCOP.

Riêng HTX Đồng hành nhà nông Hoàng Bách ở thôn 2 xã Hòa Bình, thành phố Kon Tum đã đầu tư hoàn thiện quy trình nuôi gà thảo dược, hiện HTX đang tiến hành đăng ký chương trình OCOP với các sản phẩm thịt gà thảo dược, thịt gà tần sâm, trứng gà thảo dược, trứng gà tần sâm.

Anh Huỳnh Anh Tú - Chủ tịch HĐQT, Giám đốc HTX Đồng hành nhà nông Hoàng Bách cho biết: "Tính đến nay về bộ tiêu chí của OCOP thì HTX đã chuẩn bị đầy đủ nó gồm có 3 nhóm đó là, tính pháp lý của sản phẩm; tính thương mại của sản phẩm và xúc tiến thương mại để đưa sản phẩm ra thị trường, hiện tại HTX chuẩn bị cơ bản đã xong, dự kiến tháng 6 hoặc tháng 7 năm 2020 HTX sẽ đăng ký để được xác nhận và cấp chứng chỉ OCOP".

Với quy mô hơn 5 ngàn con gà nuôi tập trung tại HTX và hơn 10 ngàn con gà nuôi theo hình thức liên kết với các hộ dân theo quy trình hướng dẫn của HTX. Toàn bộ số gà được nuôi sử dụng nguồn thực phẩm gồm hơn 40 loại dược liệu để thay thế các loại kháng sinh trong chăn nuôi. Mục đích chăn nuôi

(Xem tiếp trang 11)

HTX Đồng hành nhà nông Hoàng Bách nuôi gà theo chuỗi giá trị

XÃ HÀ MÒN:

Từng bước xây dựng sản phẩm đặc trưng Gà Thả Vườn

Thực hiện Chương trình Quốc gia "Mỗi xã một sản phẩm" do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phát động. Trên cơ sở phát huy tốt những thế mạnh, nguồn lực tại chỗ. Người dân xã Hà Mòn, huyện Đăk Hà đang mạnh dạn xây dựng thương hiệu sản phẩm gà sạch thả vườn. Đây là hướng đi đúng, không chỉ giúp nâng cao thu nhập mà quan trọng là thay đổi nhận thức của người chăn nuôi trong việc gắn sản xuất bền vững với bảo vệ môi trường sinh thái.

Trước đây, hầu hết người dân xã Hà Mòn vẫn giữ truyền thống tận dụng khoảng diện tích vườn nhà, dưới tán cây trồng để nuôi gà thịt. Ban đầu, đây chỉ là thói quen nhằm tận dụng nguồn thức ăn tại chỗ, vừa để cải thiện nguồn thực phẩm hằng ngày. Khi đàn gà vườn phát triển được nhiều, gia đình dùng không hết thì mới mang đi bán. Đến năm 2016, thực hiện chủ trương của tỉnh nhằm phát triển chăn nuôi nói chung, phát triển sản phẩm đặc trưng nói riêng, xã Hà Mòn tập trung xây dựng và phát triển sản phẩm đặc trưng gà thả vườn với những yêu cầu nghiêm ngặt.

Để xây dựng thương hiệu gà thả vườn, toàn bộ quá trình chăn nuôi phải đảm bảo an toàn sinh học, không sử dụng cám công nghiệp và các loại chất cấm trong chăn nuôi, hạn chế tối đa việc sử dụng thuốc kháng sinh cho gà. Gà chỉ được xuất ra thị trường khi đảm bảo là gà sạch, đạt yêu cầu sản phẩm đặc trưng của xã. Quy trình được bắt đầu từ khâu chọn con giống. Đó phải là những con gà khỏe mạnh, thuộc giống gà ri hoặc gà mía, được ấp nở tại chỗ.

Thời gian đầu, gà nuôi riêng và ăn theo chế độ cám dinh dưỡng để bổ trợ tiêu hóa và tăng sức đề kháng. Sau một tháng, mới bắt đầu nuôi ở môi trường tự nhiên bên ngoài. Trong quá trình nuôi, luôn luôn phải vệ sinh chuồng trại định kỳ như thay nền lót và phun thuốc khử trùng hàng tuần, sử dụng men vi sinh trong lót nền để giữ chuồng trại luôn khô thoáng. Định kỳ 6 tháng và trước khi xuất chuồng, đàn gà lại được lấy mẫu kiểm tra dịch bệnh để đảm bảo khỏe mạnh, đạt tiêu chuẩn.

Tận dụng diện tích vườn để nuôi gà đã mang lại thu nhập ổn định cho người dân xã Hà Mòn

Đến nay, toàn xã Hà Mòn có trên 400 hộ nuôi gà thả vườn. Trung bình, mỗi hộ duy trì đàn gà từ 50 đến 60 con. Trong đó, có trên 90 hộ phát triển đàn gà khoảng trên 150 con. Hàng năm các hộ nuôi gà đều

được Ủy ban nhân dân xã phối hợp với ngành chuyên môn tập huấn kiến thức về kỹ thuật nuôi gà thả vườn theo hướng VietGap. Nhờ đó, đàn gà của các hộ chăn nuôi trên địa bàn luôn khỏe mạnh, ít bị dịch bệnh, giữ được tổng đàn từ khi đưa vào ấp cho đến khi xuất bán. Như hộ anh Nguyễn Ngọc Dung tại thôn Hải Nguyên. Tận dụng trên 3.000m^2 đất vườn và diện tích rẫy Cà phê. Bình quân, anh duy trì đàn gà trên dưới 100 con.

Anh Dung cho biết, nuôi gà theo phương pháp bán công nghiệp thì kinh phí đầu tư cao, sản phẩm khó tiêu thụ. Chăn nuôi theo hình thức này tuy thời gian nuôi kéo dài nhưng chủ động được con giống, nguồn thức ăn chủ yếu là các loại côn trùng và lúa, ngô, đậu… nên giảm được chi phí đầu tư, đảm bảo chất lượng thịt gà.

Bên cạnh việc thực hiện nghiêm ngặt quy trình chăn thả tự nhiên, không cho ăn cám công nghiệp. Nhiều hộ dân trên địa bàn xã còn áp dụng các biện pháp phòng bệnh bằng nguyên liệu chính là thảo dược như tỏi, lá ổi… Hộ gia đình bà Võ Thị Hoa ở thôn Hải Nguyên, tận dụng trên 3.300m^2 đất vườn, gia đình bà thường xuyên duy trì đàn gà trên 200 con theo quy trình khép kín từ khâu ấp trứng, chăn thả tự nhiên đến lúc xuất bán. Để đảm bảo công tác phòng dịch bệnh, dựa trên kinh nghiệm nhiều năm nuôi gà, vào thời điểm chuyển mùa, gia đình bà chỉ xay nước tỏi phòng cảm cúm hoặc nước lá ổi phòng tiêu chảy. Qua đó, vừa tiết kiệm chi phí, vừa đảm bảo an toàn sinh học cho sản phẩm gà thả vườn.

Nhờ thực hiện đúng quy trình chăn nuôi an toàn sinh học, gà thả vườn của xã Hà Mòn có chất lượng đảm bảo, thịt dai, thơm ngon, với giá bán giao động từ 100 đến 120 ngàn đồng/1kg, từ đó đã mang lại thu nhập ổn định cho người dân trên địa bàn xã.

Để từng bước xây dựng thành công sản phẩm đặc trưng gà thả vườn Hà Mòn, xã đang khuyến khích các hộ dân có diện tích đất vườn, đất đồi… để phát triển chăn nuôi gà thả vườn. Phối hợp tổ chức các lớp tập huấn khoa học, kỹ thuật và biện pháp phòng trừ bệnh đối với gà thả vườn. Đồng thời để tạo thị trường đầu ra ổn định, cùng với triển khai các hoạt động trong chuỗi liên kết sản xuất, xã đang khuyến khích hình thành tổ hợp tác, tổ liên kết để cùng nhau phát triển nuôi gà thả vườn. Duy trì, bảo vệ thương hiệu đối với sản phẩm gà thả vườn Hà Mòn.

Ngọc Huyền

Hợp tác xã…

(Tiếp theo trang 9)

theo hướng này, HTX Đồng hành nhà nông Hoàng Bách mong muốn mang đến cho người tiêu dùng sản phẩm gà sạch, chất lượng và an toàn.

HTX sản xuất và Dịch vụ Nông nghiệp Đoàn Kết thành phố Kon Tum đã lựa chọn và xây dựng sản phẩm gạo sạch để tham gia chương trình OCOP trong năm 2020. Với diện tích hơn 245 ha lúa canh tác 2 vụ, năm 2019, HTX đã trồng thử nghiệm 6 ha theo hướng hữu cơ sinh học đã mang lại năng suất cao, chất lượng gạo ngon hơn và được người tiêu dùng đánh giá cao.

Ông Lê Tấn Bửu - Chủ tịch HĐQT, Giám đốc HTX Sản xuất và Dịch vụ nông nghiệp Đoàn Kết cho biết: " Để có chất lượng gạo sạch thì trong thời gian sinh trưởng của cây lúa, HTX khuyến cáo bà con sử dụng các loại thuốc nguồn gốc sinh học, không sử dụng các loại thuốc hóa học như trước kia. Hiện nay, HTX đang chuẩn bị đầu tư xây dựng nhà máy xay xát gạo và xây dựng quy trình sản xuất bao bì sản phẩm để tham gia chương trình OCOP".

Từ sự định hướng cũng như hỗ trợ của các cấp, ngành, địa phương đã giúp các HTX trên địa bàn tỉnh giới thiệu, quảng bá các sản phẩm đến được với người tiêu dùng cũng như tìm kiếm các đối tác đầu tư, mở rộng thị trường. Việc gắn phát triển HTX với chương trình OCOP đang cho thấy hiệu quả trong việc khai thác thế mạnh của các địa phương, nâng cao chất lượng sản phẩm, hướng đến sản xuất tập trung đảm bảo cho sự phát triển bền vững.

Ngọc Chí

Sản xuất nông nghiệp trên đất lâm nghiệp thực trạng và những vấn đề Cần Giải Quyết

Tỉnh Kon Tum, cơ cấu kinh tế lĩnh vực nông, lâm nghiệp và thuỷ sản chiếm 24-25%, sản xuất nông nghiệp góp phần lớn vào phát triển kinh tế xã hội của tỉnh. Năm 2019, tổng diện tích gieo trồng các loại cây trồng chủ lực toàn tỉnh đạt 171.584 ha. Các sản phẩm chủ lực của tỉnh tiếp tục được quan tâm đầu tư phát triển, diện tích cao su 74.169 ha; diện tích cà phê 21.619 ha; Sâm Ngọc Linh khoảng 600 ha.

Toàn tỉnh, có hơn 2/3 diện tích tự nhiên là rừng và đất lâm nghiệp nên việc mở rộng đất sản xuất nông nghiệp gặp nhiều khó khăn, muốn mở rộng được diện tích đất sản xuất nông nghiệp thì phải canh tác trên diện tích đất quy hoạch cho lâm nghiệp. Thực tế thì đã có nhiều diện đất lâm nghiệp đã được người dân đã và đang sản xuất nông nghiệp mà chủ yếu là trồng cây sắn, cao su, lúa rẫy, ngô và một số loài cây khác như cà phê, cây ăn quả. Diện tích này đóng góp một phần đáng kể vào sự phát triển kinh tế xã hội trên địa bàn tỉnh.

Theo số liệu thống kê của Chi cục Kiểm Lâm tỉnh Kon Tum, trên địa bàn tỉnh hiện có 98.335,6 ha sản xuất nông nghiệp trên đất lâm nghiệp. Trong đó trồng Cao su 31.730,2 ha; Cà phê 4.794,3 ha; Hồ tiêu 185,3 ha; cây ăn quả 540,1 ha; cây trồng hàng năm khác (Sắn, lúa, ngô) 61.085,7 ha.

Quá trình hình thành việc sản xuất nông nghiệp trên đất lâm nghiệp được xác định: Thứ nhất, trước đây, việc quy hoạch vùng sản xuất nương rẫy theo Chỉ thị số: 36/2000/CT-BNN-KL, ngày 6/4/2000 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn là quy hoạch trên đất lâm nghiệp do đó quá trình canh tác người

dân đầu tiên trồng mỳ sau đó chuyển dần sang trồng các loại cây nông nghiệp dài ngày; Thứ hai, thực hiện chủ trương của Chính phủ tại Thông báo số 125/TB-VPCP ngày 14/8/2006 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của Thủ tướng Chính phủ tại Hội nghị phát triển kinh tế - xã hội vùng Tây Nguyên cho phép chuyển đổi rừng nghèo và đất lâm nghiệp sang trồng cao su mà không phải chuyển mục đích sử dụng đất; Thứ ba, những năm 2010 giá một số mặt hàng nông sản như cà phê, cao su tăng cao người dân tự ý lấn, chiếm rừng lấy đất trồng các loài cây nông nghiệp; Thứ tư, đất sản xuất nông nghiệp được người dân sản xuất lâu đời nằm xen kẽ trên diện tích đất được đưa vào quy hoạch lâm nghiệp, quá trình lập quy hoạch không thể bóc tách hết được.

Vấn đề đặt ra là làm sao ổn định sản xuất nông nghiệp, cơ cấu kinh tế lĩnh vực Nông, Lâm nghiệp và Thuỷ sản tiếp tục tăng nhưng không làm tổn hại đến rừng. Phát triển nông nghiệp đi vào chiều sâu theo hướng nông nghiệp hữu cơ, sản xuất hàng hóa, ứng dụng công nghệ cao, gắn với chế biến và thị trường tiêu thụ; bảo tồn, phát triển Sâm Ngọc Linh và các dược liệu khác.

Chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên diện tích cây sắn (mì) được trồng trên đất lâm nghiệp có năng suất hiệu quả kém bằng phương thức phục hồi rừng tự nhiên hoặc trồng những loại cây lâm nghiệp có năng suất, chất lượng nhưng không làm ảnh hưởng đến thu nhập của người dân. Đảm bảo đủ đất sản xuất nông nghiệp cho người dân đặc biệt là dân tộc thiểu số ở vùng sâu vùng xa vùng biên giới nhưng không phải chuyển đổi mục đích sử dụng rừng.

Với quan điểm sản xuất nông nghiệp trên đất lâm nghiệp theo hướng bền vững trên cả 3 mặt kinh tế, xã hội và môi trường. Phát triển nông nghiệp phải đóng góp ngày càng cao vào tăng trưởng kinh tế, nhưng không làm tổn hại đến rừng tự nhiên hiện có đặc biệt là rừng tự nhiên, rừng phòng hộ, rừng đặc dụng. Mục tiêu đặt ra là ổn định diện tích đất sản xuất nông nghiệp trên đất lâm nghiệp, chuyển 50% đất sản xuất nông nghiệp sang sản xuất lâm nghiệp, ổn định đời sống dân cư vùng sâu vùng xa vùng biên giới thông qua các hoạt động hỗ trợ sinh kế gắn với công tác quản lý bảo vệ và phát triển rừng.

Theo Chi cục Kiểm lâm tỉnh, để giải quyết vấn đề đó, cần phải có những giải pháp quyết liệt, đồng bộ như tiếp tục đẩy mạnh thực hiện tái cơ cấu kinh tế gắn với chuyển đổi mô hình tăng trưởng theo hướng nâng cao chất lượng, hiệu quả và năng lực sản xuất. Khai thác và sử dụng có hiệu quả tiềm năng, thế mạnh của tỉnh để phát triển kinh tế tăng trưởng cao và bền vững; có cơ cấu kinh tế hợp lý; Phát triển nông nghiệp đi vào chiều sâu, theo hướng sản xuất hàng hoá gắn với chế biến và tiêu thụ sản phẩm. Đẩy mạnh ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất, tăng sức cạnh tranh cho sản phẩm. Chú trọng phát triển các ngành kinh tế mũi nhọn và sản phẩm chủ lực của tỉnh, các loại hình doanh nghiệp nông thôn, nhất là phát huy vai trò các doanh nghiệp chế biến nông, lâm, thủy sản; Tiếp tục nâng cao độ che phủ rừng và chất lượng rừng. Triển khai thực hiện tốt các giải pháp ngăn chặn tình trạng cháy rừng và chặt phá rừng. Đẩy mạnh giao đất, giao rừng, nâng cao thu nhập và đời sống người dân nơi có rừng. Nâng cao hiệu quả kinh tế rừng trồng, phát triển lâm nghiệp đa chức năng, trồng rừng gỗ lớn, gỗ quý và lâm sản ngoài gỗ, nhất là các loại dược liệu. Phát triển các vùng nguyên liệu tập trung cho công nghiệp chế biến gỗ, sản xuất giấy, ván nhân tạo. Khoanh nuôi phục hồi rừng trên đất đang canh tác nương rẫy, trồng rừng bổ sung và phát triển dược liệu dưới tán rừng.

Nhà nước có chính sách và nguồn kinh phí để hỗ trợ cho người dân trồng rừng sản xuất thay thế phương thức canh tác nương rẫy, nguồn thu từ hoạt động trồng rừng của người dân phải lớn hơn nguồn thu từ hoạt động sản xuất nông nghiệp lâu nay.

Công Vũ

Công nghệ tưới tiên tiến
GIẢI PHÁP TIẾT KIỆM NƯỚC TRONG MÙA KHÔ

Trước thời tiết diễn biến cực đoan, hạn hán ngày càng khốc liệt đang gia tăng áp lực lên sản xuất nông nghiệp. Đã đến lúc cần xem việc áp dụng công nghệ tưới tiên tiến, tiết kiệm nước là một trong những giải pháp căn cơ để giải bài toán thiếu nước, nâng cao hiệu quả sản xuất trong mùa khô hạn.

Vào mùa khô ở Tây Nguyên nói chung và ở tỉnh Kon Tum nói riêng, người trồng cà phê luôn canh cánh nỗi lo thiếu nước tưới. Qua thực tế chứng kiến ở Đăk Hà - vùng chuyên canh cà phê lớn nhất tỉnh cũng cho thấy, diện tích cà phê bị thiếu nước tưới ngày càng nhiều. Tuy nhiên, theo cách tưới truyền thống của người dân làm cà phê như trước đây thường là tưới tràn. Phương pháp này không chỉ những bồn gốc cà phê được tưới đẫm, mà nước còn chảy tràn trên mặt đất và cả vườn cây. Với cách tưới này, người trồng cà phê vô tình đã tưới thừa lượng nước cần thiết. Một phần vì tâm lý của bà con là đang mùa khô hạn, khi có nước thì tưới nhiều một chút cho… chắc ăn, phần khác là vì đa số bà con vẫn áp dụng phương pháp tưới truyền thống là tưới gốc, tưới tràn. Đây là phương pháp tưới rất khó kiểm soát lượng nước.

Theo khuyến cáo của Viện Khoa học Kỹ thuật nông lâm nghiệp Tây Nguyên (WASI), lượng nước tưới hợp lý, đủ để cây cà phê sinh trưởng và phát triển bình thường ở vào khoảng 400 - 520 lít/cây/lần tưới. Tuy nhiên, cũng theo kết quả khảo sát mới nhất của WASI, ở khu vực Tây Nguyên, có trên 50% số hộ tưới trên 520 lít/cây/lần, và có tới 23,2% số hộ sản xuất cà phê tưới 600 - 950 lít/lần. Như vậy, nếu cho rằng tưới trên 520 lít/cây là thừa nước so với khuyến cáo thì có trên 73% số hộ nông dân Tây Nguyên tưới thừa nước cho cây cà phê. Do đó đã gây nên tình trạng lãng phí nguồn nước lên đến hàng trăm triệu m^3 nước mỗi mùa khô chỉ riêng với cây cà phê - báo cáo của WASI nêu rõ.

Theo Kế hoạch hành động phát triển tưới tiên tiến, tiết kiệm cho cây trồng phục vụ cơ cấu ngành thủy lợi (ban hành ngày 19/5/2015 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn), tỉnh Kon Tum đã và đang triển khai và có những kết quả đáng ghi nhận. Theo thống kê của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, đến tháng 5/2020, toàn tỉnh có 6.451 ha cây trồng cạn áp dụng công nghệ tưới nước tiên tiến, tiết kiệm, chủ yếu là cà phê (5.825,91 ha),

Tưới tiết kiệm đang dần được áp dụng ở vùng chuyên canh cà phê Đăk Hà

chanh dây (180,2 ha), rau, đậu các loại (191,43 ha), với hình thức tưới phun mưa (dạng béc) và tưới nhỏ giọt áp dụng công nghệ Israel.

Nhiều doanh nghiệp, hợp tác xã đã chủ động áp dụng công nghệ tiên tiến để tưới cho các loại cây trồng, như Công ty TNHH MTV cà phê 704 (151ha); Công ty TNHH MTV Cà phê 731 (297,8 ha); Công ty Cà phê Đăk Uy (270 ha); Hợp tác xã Pôkô Farms (7,2 ha cà phê); Hợp tác xã Nông nghiệp sản xuất và thương mại Sáu Nhung (32,7 ha cà phê)...

Việc tưới tiết kiệm đã đem lại hiệu quả khá cao trong sản xuất nông nghiệp, cụ thể: tăng năng suất cây trồng khoảng 10-30%; giảm chi phí công lao động để tưới và chăm sóc khoảng 50-70%; lượng nước tiết kiệm so với tưới truyền thống khoảng 30-50% (tùy từng biện pháp tưới); tăng giá trị sản xuất nông nghiệp/ ha khoảng 10-50%. Một tín hiệu vui nữa là hiện nay, nhiều hộ gia đình nông dân đang có xu hướng áp dụng phương pháp tưới tiết kiệm thay cho phương pháp tưới truyền thống. Điều đó cho thấy nhận thức của người sản xuất về sử dụng nước tiết kiệm bước đầu đã có sự thay đổi.

Cũng giống như một số gia đình khác, năm nay, anh Nguyễn Trung Tiến (tổ dân phố 1, thị trấn Đăk Hà, huyện Đăk Hà) quyết định đầu tư hệ thống béc phun tự động để tưới cà phê chứ không tưới tràn như năm ngoái. Theo anh Tiến, tưới nước bằng béc phun có thể tiết kiệm tới 30% lượng nước, giảm 40% lượng điện tiêu thụ so với tưới tràn; giúp đất bề mặt trong bồn gốc cà phê luôn tơi xốp, thoáng khí cho rễ, giúp cây hấp thụ phân bón nhanh hơn.

Có thể khẳng định, việc áp dụng biện pháp tưới tiên tiến, tiết kiệm bước đầu đã mang lại hiệu quả, có nhiều ưu điểm nổi trội so với tưới truyền thống. Tuy nhiên, trên thực tế, việc áp dụng công nghệ tưới tiên tiến, tiết kiệm trên địa bàn tỉnh còn rất hạn chế so với tiềm năng. Nguyên nhân là do thiếu quy hoạch gắn với phát triển tưới tiết kiệm nước; cơ chế, chính sách hỗ trợ cho người dân, tổ chức kinh tế - xã hội để thúc đẩy ứng dụng công nghệ, kỹ thuật tưới tiết kiệm chưa hoàn thiện, đồng bộ; kiến thức của người dân về khoa học công nghệ, đặc biệt là công nghệ cao trong sản xuất nông nghiệp còn nhiều hạn chế; việc tổ chức thực hiện ở địa phương còn thụ động, chưa có chính sách hỗ trợ cụ thể.

Tuy nhiên, vấn đề khó khăn nhất là chi phí đầu tư cao. Theo giá thị trường hiện nay, để áp dụng công nghệ tưới tiết kiệm theo phương pháp phun mưa tận gốc phải mất gần 100 triệu đồng/ha; tưới bằng béc phun thì chi phí cũng cao hơn nhiều so với tưới truyền thống (tưới tràn, tưới gốc). Vì vậy, dù biết rằng tưới tiết kiệm đem lại nhiều lợi ích nhưng không nhiều người dân dám đầu tư, nhất là khi giá cà phê còn bấp bênh - anh Nguyễn Trung Tiến cho hay.

Nhiều người cho rằng, các ngành chức năng cần tăng cường công tác tuyên truyền, vận động người dân đẩy mạnh ứng dụng công nghệ tưới tiên tiến, tưới tiết kiệm; tổ chức tập huấn chuyển giao kỹ thuật công nghệ tưới tiên tiến, tưới tiết kiệm nhằm nâng cao nhận thức của người dân để tích cực tham gia áp dụng mô hình, góp phần nâng cao năng suất cây trồng và tăng thu nhập…

Là một trong những đơn vị đầu tiên của huyện Đăk Hà mạnh dạn đầu tư lắp đặt hệ thống tưới phun mưa tận gốc từ 3 năm trước, bình quân mỗi năm, Hợp tác xã Sáu Nhung có thể tiết kiệm được hơn 30% về lượng nước tưới, chi phí phân bón, nhân công. Nhưng để thực hiện được mô hình này, Hợp tác xã cũng phải có sự hỗ trợ tới 50% chi phí đầu tư từ dự án VnSAT. Đặc biệt, tỉnh cần có cơ chế, chính sách tháo gỡ khó khăn về nguồn vốn đầu tư. Theo ông Nguyễn Tri Sáu - Giám đốc Hợp tác xã Nông nghiệp sản xuất và thương mại Sáu Nhung cho rằng, đây là "nút thắt" mang tính quyết định.

Ứng dụng công nghệ tưới tiên tiến, tưới tiết kiệm là một trong những hình thức áp dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp, với nhiều ưu điểm vượt trội vừa tiết kiệm nước, giảm công lao động, giảm chi phí sản xuất, nâng cao năng suất cây trồng, cải thiện chất lượng nông sản và nâng cao hiệu quả kinh tế trong sản xuất.

Quốc Tuấn

Lợi ích từ áp dụng tiêu chuẩn Global GAP trong sản xuất nông nghiệp

Hướng đến sản phẩm sạch, nâng cao giá trị sản xuất, hạn chế ô nhiễm môi trường… là những mục tiêu hướng đến thông qua việc áp dụng mô hình trồng mít xen sầu riêng tại xã Đăk Psi, huyện Đăk Hà đang được đầu tư theo tiêu chuẩn của Global GAP.

"Áp dụng Global GAP để nâng cao năng suất, chất lượng cho sản phẩm nông nghiệp nhưng phải đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm từ trang trại tới bàn ăn, đây là mục tiêu mà doanh nghiệp đang hướng tới" - ông Phạm Quang Huy - Giám đốc Công ty TNHH sản xuất và chế biến Nông lâm sản Nghĩa Phát khẳng định.

Với tổng diện tích dự kiến đầu tư trên 400ha, Công ty TNHH sản xuất và chế biến Nông lâm sản Nghĩa Phát là doanh nghiệp đầu tiên của tỉnh tiên phong lựa chọn đầu tư trồng cây ăn trái theo tiêu chuẩn Global GAP. Hiện tại 270 ha đã được trồng 80 nghìn gốc mít xen 20 nghìn gốc sầu riêng và 8 nghìn gốc dổi lấy hạt.

Ông Phạm Quang Huy cho biết thêm: Cứ 3 cây mít thì trồng xen 1 cây sầu riêng. Đến khi cây sầu riêng đạt đủ độ lớn (khoảng 9 năm) thì cây mít cũng đã thu được hết giá trị. Lúc đó sẽ chặt bỏ cây mít, chỉ để lại cây sầu riêng, đây cũng là nguồn thu chính sau này.

Để đạt chứng nhận tiêu chuẩn Global GAP, người sản xuất phải thiết lập một hệ thống kiểm tra và giám sát an toàn thực phẩm xuyên suốt từ khâu làm đất của nông trại canh tác cho đến khâu thu hoạch, chế biến và bảo quản - gồm các bước xử lý đất, nguồn nước, lựa chọn giống cây, vật tư sản xuất đảm bảo trong danh mục, chủ yếu có nguồn gốc hữu cơ, an toàn cho người sử dụng.

Theo ông Phạm Quang Huy, toàn bộ quá trình chăm sóc, bón phân, làm cỏ và thu hoạch đều phải đưa vào nhật ký. Nhật ký đó sẽ do Global GAP kiểm soát. Ở khâu chế biến, toàn bộ phải đáp ứng 100% về vệ sinh an toàn thực phẩm.

Để xây dựng một hệ thống sản xuất theo

Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Văn Hòa thăm mô hình trồng cây ăn quả ứng dụng công nghệ cao của Công ty TNHH sản xuất chế biến Nông lâm sản Nghĩa Phát

dây chuyền khép kín và đạt được trên 250 tiêu chí của Global GAP đòi hỏi người sản xuất phải có nguồn vốn đủ để đầu tư ban đầu và duy trì chi phí quản lý hằng năm. Từ khi bắt đầu xây dựng nông trại vào năm 2018, Công ty TNHH sản xuất và chế biến Nông lâm sản Nghĩa Phát đã đầu tư khoảng 200 tỷ đồng, từ khâu cải tạo nông trại canh tác cho đến khâu đào tạo nguồn nhân lực, trong đó có hợp đồng với chuyên gia của Global GAP.

"Hiện tại, cứ 1 tháng thì chuyên gia có mặt 2 lần để kiểm tra. Bên cạnh đó sẽ hướng dẫn, mở các lớp học tại chỗ cho nhân viên của công ty để hiểu được toàn bộ quy trình của Global GAP" - Ông Phạm Quang Huy cho hay.

Đến cuối tháng 5/2020, khoảng 10 nghìn cây mít sẽ cho thu hoạch đợt đầu với năng suất khoảng 100 tấn và cho thu hoạch đại trà vào tháng 12/2020. Sau 4 năm, khi cây mít và sầu riêng cho thu hoạch ổn định sẽ cho doanh thu hằng năm khoảng hơn 2 tỷ đồng/1 ha.

Ông Đoàn Năng Rường - Phó Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật, Sở NN&PTNT tỉnh cho biết: "Tiêu chuẩn Global GAP yêu cầu rất nghiêm ngặt, gồm 252 tiêu chí, trong đó có 36 tiêu chí bắt buộc phải thực hiện, 127 tiêu chí phải thực hiện từ 90-95%, còn lại 89 tiêu chí khuyến cáo nên thực hiện. Tại tỉnh Kon Tum, các trang trại hoặc gia đình có điều kiện vẫn có thể tham gia trên cơ sở trong chuỗi liên kết của hộ gia đình với hợp tác xã, liên kết với doanh nghiệp trên tinh thần doanh nghiệp làm bà đỡ. Thứ nhất từ khâu chuyển giao kỹ thuật; thứ hai là vật tư đầu vào; thứ ba là tổ chức sản xuất, sau đó là thu hoạch và bảo quản, chế biến, phân phối lưu thông để sản phẩm được chứng nhận đủ tiêu chuẩn Global GAP".

Ngoài việc tiếp tục phát triển thêm diện tích cây trồng theo kế hoạch hàng năm, để hoàn thiện các tiêu chí còn lại, Công ty TNHH sản xuất và chế biến Nông lâm sản Nghĩa Phát sẽ xây dựng nhà máy và xưởng chế biến tại chỗ đối với sản phẩm mít vào tháng 9/2020; trong thời gian tới sẽ tiếp tục đầu tư và chế biến sản phẩm sầu riêng, dự kiến được đặt tại xã Đăk La, huyện Đăk Hà.

Áp dụng Global GAP là giải pháp nền tảng để nhà sản xuất nông nghiệp xây dựng thương hiệu, tìm kiếm thị trường và giá bán tốt hơn cho sản phẩm của mình. Vì thế, những nhà sản xuất có tầm nhìn sẽ coi chi phí cho hoạt động, áp dụng và chứng nhận Global GAP là đầu tư cho sự phát triển lâu dài, bền vững.

Thanh Hà

Quy trình kỹ thuật trồng cà chua ghép ngoài đồng

Cà chua ghép giúp tăng năng suất cho bà con nông dân, chống được bệnh héo xanh (hay còn gọi là bệnh Chạy dây) so với các loại cà chua thông thường.

Tại Kon Tum có thể trồng cà chua quanh năm, trong đó trồng cà chua vào mùa khô (tháng 9 đến tháng 3 năm sau) thường cho hiệu quả kinh tế cao vì cho năng suất cao, ít sâu bệnh hơn mùa mưa.

Thường trồng cà chua vào một số thời vụ sau:

- Vụ sớm: gieo tháng 7-8, thu hoạch tháng 11-12.

- Chính vụ: gieo tháng 9-10, thu hoạch tháng 2-3.

- Vụ muộn: gieo tháng 11, thu hoạch tháng 3-4.

I. Ưu điểm của cây cà chua ghép

Ưu điểm của cây cà chua ghép là kháng được bệnh héo xanh (bệnh chạy dây) do vi khuẩn Ralstonia solanacearum gây ra, là đối tượng gây hại nghiêm trọng nhất làm thất thu năng suất có khi lên đến 100%.

II. Một số điểm cần lưu ý khi trồng cà chua ghép

1. Độ sâu khi trồng cố định

Khi trồng cố định cây ghép, chỗ liền vết của cây ghép phải cao hơn mặt đất. Nếu phần liền vết tiếp xúc với phần ẩm ướt trên mặt đất, cành ghép rất dễ mọc các rễ bất định, vi khuẩn Ralstonia solanacearum gây bệnh héo xanh sẽ xâm nhập vào cây ghép qua các rễ bất định sẽ làm héo cây, dẫn đến cây bị chết.

2. Ngắt bỏ chồi dại

Sau khi trồng cố định, việc ngắt bỏ chồi dại của gốc ghép là rất quan trọng để không ảnh hưởng đến ngọn ghép. Phần lớn lá mầm của cây ghép đều ra chồi nách 1 lần ở nách lá mầm, thời gian sinh trưởng của chồi nách có thể trùng với thời kỳ cây con sau khi trồng cố định trên ruộng. Do đó, dù là vào thời kỳ cây con, trước và sau khi trồng cố định, nếu phát hiện thấy gốc ghép ra chồi nách (chồi dại) cần phải ngắt bỏ ngay.

3. Quản lí nguồn nước cho đất

Cà chua ghép trên gốc ghép là cà chua sinh trưởng tốt ở môi trường đất có ẩm độ 30 - 35%.

4. Sự đậu quả

Cà chua ghép cũng giống với các loại cà chua không ghép là cũng cần phải sử dụng các chất điều tiết sinh trưởng đúng liều lượng để nâng cao năng suất vào mùa hè.

Mùa hè nhiệt độ cao làm giảm tỉ lệ đậu quả và trọng lượng quả. Để khắc phục tình trạng này có thể dùng bông gòn thấm 5 mg/l 2,4D tinh chất chấm lên các nụ hoa (tuyệt đối không được phun lên toàn thân lá cây) hoặc phun các hocmon kích thích đậu quả như Tomatotone (0,15% 4 chlorophenoxy acetic acid), Tomatolan (9,8% Sodium -4-Chloro-2-hydroxymethyl phenoxyaacetate).

5. Cắm cọc

Sau trồng cố định 2-3 tuần, thân cây cà

chua ghép cần phải buộc cố định vào cọc. Nếu buộc không chặt sẽ làm cho phần lưng cành ghép sụp xuống vì quá nặng, khiến cho vết ghép tiếp xúc với đất, cành ghép sẽ ra rễ bất định, những rễ bất định này sẽ là con đường cho các vi khuẩn, nấm bệnh xâm nhập vào làm cho cây bị chết.

6. Không bón nhiều phân đạm vào giai đoạn 1 tháng sau khi trồng

Không nên bón nhiều phân đạm vào giai đoạn khoảng 1 tháng sau trồng vì giai đoạn này vết ghép chưa thật sự dính hẳn với nhau do đó bón nhiều đạm vào giai đoạn này cây dễ bị tách vết ghép.

Cà chua ghép trồng phủ nylon

7. Không cắt ống cao su ghép

Giai đoạn đầu sau khi ghép, ống cao su ghép giúp gốc ghép và ngọn ghép gắn chặt với nhau. Do đó không nên cắt bỏ ống cao su vì như vậy dễ làm tách vết ghép. Khi cây cà chua ghép được trồng ngoài đồng một thời gian do nắng nóng ống cao su ghép dần dần sẽ tự tách bung ra khỏi vết ghép.

III. Kỹ thuật trồng cà chua ghép

1. Làm đất và trồng cây

Xới xáo kỹ, bón vôi ngay khi cày lật đất, phơi ải 7-10 ngày khi trồng đất phải được xới xáo lại và bón phân lót, lên luống. Mùa khô: lên luống cao 20 cm, rãnh 30 cm, mặt luống rộng 1,2 m trồng hàng đôi. Mùa mưa: lên luống cao 25-30 cm, rãnh 30 cm, mặt luống rộng 80-90 cm, trồng hàng đơn.

Khi làm đất lên luống kết hợp với bón lót và trong các trường hợp rất cần thiết có thể dùng các loại thuốc phòng trừ tuyến trùng, các loại thuốc phòng trừ nấm để xử lý các loại dịch hại trong đất gây hại bộ rễ và các loại nấm bệnh trong đất xâm nhập vào cây cà chua (loại thuốc và cách sử dụng sẽ cập nhật theo thị trường và hướng dẫn ghi trên bao bì).

Phủ nilon: Nên phủ nilon để giữ ẩm, hạn chế dinh dưỡng bị rửa trôi, hạn chế cỏ dại, sâu bệnh. Nếu không phủ nilon sau trồng nên phủ 1 lớp cỏ tranh hoặc rơm rạ mỏng trên mặt luống.

Trồng cây: Nên trồng vào buổi chiều mát, khi trồng đặt cây nhẹ nhàng để tránh vỡ bầu, nén đất không quá chặt (nếu trồng cây cà chua ghép không lấp đất cao quá vết ghép. Ở những ruộng trống trải, nhiều gió nên dùng cây choái cũ (ngắn khoảng 30cm), cắm cạnh cây và choàng một sợi dây thun để cây tựa, phòng đổ ngã). Sau khi trồng phải tưới nước ngay để cây không bị héo. Cần dự phòng 10% cây con đúng tuổi để dặm. Cây dự phòng được trồng ra ruộng (trồng giữa các cây trên hàng), để tiện cho việc bứng dặm sau này.

Mật độ, khoảng cách trồng:

- Mùa khô trồng hàng đôi: hàng x hàng=70 cm, cây x cây 50 cm theo kiểu nanh sấu. Mật độ: 27.000 cây/ha.

- Mùa mưa: trồng hàng đơn cây x cây 50-60 cm, hàng x hàng 1-1,2 m, mật độ 18.000-

20.000 cây/ha.

- Từ 7-10 ngày sau trồng tiến hành kiểm tra trồng dặm lại các cây bị chết.

2. Bón phân cho cà chua

Tuỳ theo loại đất tốt xấu, mưa nhiều hay ít mà bón lượng phân cho phù hợp.

Thông thường có thể áp dụng mức bón 20-30 tấn phân chuồng, 1 tấn vôi, 200 kg bánh dầu dừa, 5-10 kg borat và phân hoá học tương đương với 240 kg N-100 kg P_2O_5 - 275 kg K_2O, (để đạt năng suất khoảng 50 tấn/ha). Lượng phân hoá học nguyên chất nói trên tương đương với: 400 kg urê, 350 kg NPK (16-16-8), 500 kg super lân, 400 kg/ha sulphat kaly.

Vườn cà chua đang cho thu hoạch

Cách bón:

- Bón lót: trước khi trồng 5-7 ngày toàn bộ phân hữu cơ + vôi + lân + 100 kg bánh dầu + 100 kg NPK + toàn bộ Borát.

- Thúc lần 1: Sau trồng 10-15 ngày (lúc cây bén rễ hồi xanh): 100 kg urê + 150 kg sulphat kali + 100 kg bánh dầu + 5 kg NPK, kết hợp với phá váng.

- Thúc lần 2: Sau trồng 20-25 ngày (khi cây ra hoa): 100 kg urê + 150 kg sulphát kali + 50 kg NPK, kết hợp làm cỏ, xới rộng vun cao luống. Phân được bón theo hai mép luống xa gốc, theo tán cây.

- Thúc lần 3: Sau thu hoạch lần thứ nhất: 100 kg urê + 150 kg sulphát kali + 10 kg NPK

- Sau đó cứ 7-10 ngày lại bón 1 lần với lượng 50 kg urê + 50 kg Sulphát kali để trái lớn và đẹp mã.

- Có thể sử dụng các loại phân bón lá như Bayfolan (20-30cc/8lít), Komic BFC VG: 40-50cc/8 lít, hay các loại phân bón NPK tinh và các loại thuốc kích thích sinh trưởng như: Dekamon, Agritonic, Atonic: 5-10cc/8 lít.

3. Chăm sóc và phòng trừ sâu bệnh:

*** Chăm sóc:**

+ Tưới nước: từ khi trồng đến khi hồi xanh tưới nước 2-3 lần/ngày, sau đó tưới 1 lần/ngày, mùa mưa tuỳ tình hình độ ẩm để tưới; sau các trận mưa to cần phải tưới để rửa đất cho cây để phòng ngừa các nấm bệnh, đảm bảo ẩm độ cho đất: 60 -70%. Khi cây cà chua ra hoa cần lượng nước nhiều hơn, đảm bảo ẩm độ đất 70-80%. Trong mùa mưa cần chú ý thoát nước, không để ruộng cà chua ứ đọng nước lâu.

+ Vun xới: sau trồng 7-10 ngày xới phá váng. Sau trồng 20-25 ngày kết hợp bón phân cho cây cà chua, vun cao luống, để tránh tình trạng đọng nước giữa hàng, bộ rễ phát triển kém.

+ Làm giàn: Làm giàn cho cà chua kịp thời khi cây cao 40-60cm, làm giàn giúp cây phân bố đều trên luống, thuận tiện cho việc chăm sóc và phòng trừ sâu bệnh.

+ Tỉa cành lá: nên tỉa bớt các lá chân, lá già phía dưới đã chuyển sang màu vàng cho ruộng cà chua được thông thoáng. Tỉa hết các nhánh phía dưới chùm hoa thứ nhất và sau đó chỉ để

1-2 nhánh (trên chùm hoa thứ nhất).

*** Phòng trừ sâu bệnh:**

a. Sâu hại:

+ Sâu vẽ bùa (Agromyza): xuất hiện trong suốt quá trình sinh trưởng và phát triển của cây cà chua, nhất là trong điều kiện thời tiết nắng nhiều.

- Hình thái: ruồi trưởng thành có màu đen, nhỏ, lưng có vệt tròn màu ánh kim. Dòi hình ống, đầu thon nhỏ, màu trắng sữa, nhộng màu nâu. Dòi ăn phần biểu bì của lá tạo thành các đường ngoằn ngoèo, làm khô lá.

- Phòng trừ: có thể phun thuốc Vectimec, Trigard, Polytrin….

- Sâu đục trái (Heliothis armigera):

- Triệu chứng: Sâu tuổi 1-2 ăn búp, ngọn, nụ và hoa. Sâu tuổi 3 trở lên thích ăn nụ và quả. Sâu đục lỗ chui vào trái ăn phá bên trong, vết đục bị thối bởi vi khuẩn và nấm ký sinh, gây thiệt hại đến năng suất.

- Phòng trị bằng thuốc Regent, Polytrin, Karate, Sherzol, Pegasus, Amate…

+ Sâu khoang (Prodenia litura): sâu thường ăn lá, ăn bông và ăn trái non. Nên phòng trừ bằng thuốc Polytrin, Oncol, Regent, Karate, Sherzol, Pegasus, Đelfin, Amate, Sucssec…

+ Rầy mềm, rầy nhớt (Thrips spp.): chích hút nhựa, tác nhân truyền bệnh virus làm xoăn lá cà chua. Phòng trừ bằng phun các loại thuốc Supracide, Polytrin, Actara, Osin…

+ Bọ trĩ, Bọ phấn trắng: Cần phòng trị sớm khi thấy xuất hiện để tránh nhiễm bệnh bệnh virus lây lan qua chích hút, Regent, Confidor, Actara, Mosfilan, Osin…

- Chú ý: Nên phun luân phiên các loại thuốc trên, không phun một loại thuốc nhiều lần liên tục.

b. Bệnh hại:

+ Bệnh chết cây con

Triệu chứng:

Xuất hiện ở giai đoạn cây con. Phần thân tiếp giáp mặt đất hoặc rễ bên dưới bị thối, vết bệnh từ nâu đến đen. Cây bệnh bị chết ngã ngang hoặc chỉ héo rũ lá. Bệnh phát triển rất nhanh, trong vườn ươm bệnh xuất hiện từng chòm làm chết cây hàng loạt.

Tác nhân: Do nhiều loại nấm gây ra như nấm Pythium, Phytophthora, Fusarium…, Trong đó Pythium là phổ biến và nguy hiểm nhất.

Điều kiện phát sinh, phát triển: tưới quá ẩm và đất thoát nước kém.

Quản lý:

- Vườn ươm phải thông thoáng.

- Đất trong vườn ươm phải tơi xốp, thoát nước tốt.

- Sử dụng phân chuồng hoai mục.

- Không nên tưới phân đạm trong giai đoạn vườn ươm.

- Nếu cây bị bệnh có thể dùng các loại thuốc sau: Validamycin, Topsin M, Rhidomil, Mongcerel để trị.

+ Bệnh Mốc Sương phytophora infestan (mont) de Bary.

Triệu trứng:

- Bệnh mốc sương xuất hiện trong điều kiện nhiệt độ từ 18-20°C, độ ẩm không khí cao. Ẩm độ thấp nhất cho nấm phát triển là 76%, ẩm độ càng cao thì bệnh gây hại càng nhanh. Trời âm u, mưa phùn, thiếu ánh sáng thì càng thuận lợi cho bệnh phát triển. Ở vùng đồng bằng sông Hồng bệnh xuất hiện từ tháng 11, phát triển mạnh vào tháng 1, tháng 2. Có những năm thời tiết thuận lợi cho bệnh phát triển, hại cà chua xuân hè đến tháng 5. Nấm bệnh gây hại nhiều bộ phận cây cà chua: thân, lá, lá dài, quả.

Vết bệnh màu nâu, hình dáng rất nhiều kiểu và rất thay đổi. Ở phía dưới mặt lá, nơi có vết bệnh xuất hiện các đám nấm màu nâu trắng nhờ. Ban đầu là các vết nhỏ sau lan nhanh thành các vết lớn. Lá bệnh nặng héo rũ, chuyển màu nâu đen rồi thối.

Trên thân, vết bệnh là các sọc kéo dài, màu

nâu đậm hoặc đen. Vết bệnh làm cho cành chết hoặc gẫy.

Vết bệnh trên quả có màu nâu đậm, lõm xuống, rìa ngoài vết bệnh cứng, bề mặt vết bệnh không bằng phẳng. Vết bệnh ăn rất sâu vào trong thịt quả. Bệnh có thể lây lan từ khoai tây sang cà chua.

Phòng trừ:

- Thu dọn sạch tàn dư cây trên ruộng sau mỗi vụ thu hoạch.

- Trồng cà chua xa các ruộng khoai tây.

- Chọn giống tốt, lấy hạt từ những quả không bị bệnh và từ những cây thật khoẻ mạnh (cà chua địa phương).

- Tăng cường bón phân Kali cho cây cà chua.

- Bệnh mốc sương: còn gọi là bệnh dịch muộn, là bệnh rất phổ biến gây hại lớn ở các vùng trồng cà chua. Phun thuốc ngừa sớm với Boocđô, Zineb, Benlat C, Rovral, Ridomil, Bellkute 40WP, Daconil, Bavistin, Derosal, Carbenda, Tilt, Curat, M 8 xịt ngừa trước khi bệnh xuất hiện.

- Bệnh héo xanh vi khuẩn Pseudomonas solanacearum Smith.

Triệu chứng:

Bệnh gây hại trên tất cả các vùng trồng cà chua, đặc biệt trồng lâu năm và trên tất cả các giống. Bệnh phát triển thuận lợi ở nhiệt độ 26-30° C, độ pH thích hợp cho bệnh phát triển từ 6,8-7,2. Bệnh phát triển mạnh ở chân đất cao. Luân canh với cây trồng nước (lúa nước) bệnh giảm nhẹ hơn luân canh cây trồng cạn. Vi khuẩn có thể sống trong đất từ 5-6 năm. Ở các cơ quan và hạt có thể sống khoảng 6-7 tháng. Vi khuẩn gây bệnh qua những vết thương của cây, bệnh có thể lan truyền nhờ nước và côn trùng. Vi khuẩn gây hại ở tất cả các thời kì và nghiêm trọng là thời kì hoa và quả.

- Phòng trừ:

Hiện chưa có thuốc đặc trị, phương pháp phòng trừ chủ yếu thông qua kỹ thuật canh tác. Coi trọng công tác chọn tạo giống chống chịu bệnh, xử lý đất, thực hiện chế độ luân canh nghiêm ngặt, thu gom tàn dư thực vật, thân lá cây bị bệnh và xử lý kịp thời. Tiêu độc những nơi cây bị bệnh bằng vôi bột hoặc nước vôi 15-20%. Nhưng hiện nay Phòng nghiên cứu Cây thực phẩm, Viện khoa học kỹ thuật Nông nghiệp miền Nam đã nghiên cứu thành công trồng cà chua bằng cây con ghép chống bệnh héo rũ vi khuẩn, mở ra triển vọng xây

dựng những vùng chuyên canh trồng cà chua cho chế biến và xuất khẩu.

- Bệnh đốm nâu Alternaria solani

Triệu chứng:

Bệnh do nấm gây hại và ở hầu hết cà chua vùng nhiệt đới. Nấm phá hại thân lá, hoa và quả. Triệu chứng bệnh là những đốm màu nâu, gồm những vòng tròn đồng tâm trên những lá già và những vết lõm màu tối ở trên thân, thậm chí vết bệnh phát triển cả trên quả. Bệnh phát triển nhanh trong điều kiện thời tiết nóng ẩm.

Phòng trừ:

Phòng trừ bằng kĩ thuật canh tác tổng hợp, khi bệnh phát triển tăng cường chăm sóc, bón thúc đạm. Khi cần thiết phải dùng thuốc, có thể dùng Zineb nồng độ 0,1%, liều lượng 0.5kg thuốc thương phẩm cho 1ha vườn ươm hoặc 2,0 đến 3kg thuốc thương phẩm cho 1ha ngoài ruộng sản xuất.

Bệnh đốm nâu: Phun thuốc ngừa sớm với Bellkute 40WP, Daconil, Bavistin, Derosal, Carbenda, Tilt, Boocđô, Sunfat đồng (CuSO 4) nồng độ 1%, Anvil, Validacin, Monceren, Diconil 8%L, Topsin, Score… xịt ngừa trước khi bệnh xuất hiện.

- Bệnh Xoăn lá cà chua do virus (Tomato yellow leaf curl virus)

Triệu chứng:

Hiện nay có 3 dạng triệu chứng xoăn lá trên cây cà chua: xoăn vàng ngọn, hoa lá xanh, hoa lá vàng.

Dạng xoăn vàng ngọn là dạng phổ biến nhất. Triệu chứng bệnh có thể xuất hiện từ khi cây còn nhỏ cho đến khi cây trưởng thành và cho thu hoạch. Vì vậy gây tổn thất nghiêm trọng về năng suất, có khi không cho thu hoạch.

Bệnh phát triển mạnh trong điều kiện nhiệt độ không khí từ 25-30^{0}C và ẩm độ không khí cao. Bệnh xoăn lá thường phát triển mạnh ở cà chua sớm hè thu, xuân hè.

Cây bị bệnh còi cọc, không ra hoa kết quả được. Nhưng hoa, quả ra trước khi bị bệnh thường không phát triển được và bị rụng. Côn trùng truyền bệnh là bọ phấn Bemisia sp. Bọ phấn gây hại trên nhiều loại cây khác nhau: các loại thuộc họ cà, bầu bí, đậu đỗ và một số cây trồng khác. Bệnh còn có thể lan truyền qua con đường cơ giới trong quá trình chăm sóc tỉa cành, lá làm cho bệnh lan truyền từ cây này sang cây khác.

Phòng trừ:

Phát hiện sớm bệnh trên ruộng. Những cây bị bệnh nhổ ngay và đem ra khỏi ruộng.

Lựa chọn thời vụ trồng cà chua thích hợp ở những nơi thường bị bệnh xoăn lá gây hại. Nên tránh trồng cà chua sớm và muộn vì thường bị bệnh xoăn lá gây hại nặng.

Tích cực diệt trừ bọ phấn trên ruộng cà chua bằng các loại thuốc: Confidor, Mosfilan, Actara, Osin…. Phun luân chuyển để tránh nhờn thuốc.

Bệnh nấm hạch (Rhizoctonia solani spp.): dùng thuốc Anvil, Validacin, Tilt, Monceren và các loại thuốc gốc đồng.

(Lưu ý: Các thuốc giới thiệu trên đây có thể thay đổi theo thời gian và thị trường)

4. Thu hoạch và công bố chất lượng

Khi quả cà chua đã phát triển đầy, vỏ quả căng, bóng láng chuyển từ xanh sang màu đỏ là quả đã chín có thể bắt đầu thu hoạch. Khi thu hoạch hái quả và xếp vào sọt nhẹ nhàng, tránh hại cây và dập quả.

Trọng lượng trung bình quả: 80g trở lên, màu quả đỏ tươi, không sâu bệnh và không vượt ngưỡng của các tiêu chuẩn RAT đã công bố.

Có khả năng bảo quản từ 4-7ngày trong điều kiện nhiệt độ từ 8-10^{0}C, ẩm độ 90-95%. Điều kiện bình thường có thể bảo quản 2-3 ngày.

Ban Biên tập (Tổng hợp)

Nguồn: Ban quản lý Khu nông nghiệp ứng dụng CNC Măng Đen

Sáng chế máy rửa tay sát khuẩn tự động

Đây là sản phẩm của nhóm tác giả Nguyễn Minh Hoàng, Nguyễn Trung Hiếu, Võ Mạnh Tuấn, Lê Việt Anh, Nguyễn Đình Kiên - cán bộ, giảng viên của Trường Cao đẳng Cộng đồng tỉnh Kon Tum.

Theo Thạc sĩ Nguyễn Minh Hoàng, Trưởng khoa kỹ thuật công nghệ, Chủ nhiệm đề tài cho biết: "Nhằm chung tay đẩy lùi dịch bệnh Covid-19, nhóm tác giả có ý tưởng thiết kế và chế tạo ra một sản phẩm hữu ích cho cộng đồng. Trong thời gian 3 ngày, nhóm đã lên ý tưởng và thiết kế cho ra sản phẩm đầu tiên.

Máy được thiết kế gồm 4 bộ phận chính: mạch điều khiển, các cảm biến, hệ thống phun dung dịch, bình đựng dung dịch, vỏ thiết bị, giá đỡ và các linh kiện điện tử khác.

Máy vận hành dựa trên nguyên tắc hiện tượng cảm ứng. Khi người dùng đặt lòng bàn tay vào phía dưới phần cảm ứng của máy, máy sẽ tự động kích hoạt phun sương dung dịch sát khuẩn lên tay và chỉ trong 2-3 giây sau là sát khuẩn xong, qua đó giúp người dùng tiết kiệm thời gian, tránh chạm vào thiết bị để hạn chế sự lây nhiễm.

Máy sát khuẩn tự động đã được đưa vào sử dụng tại Trường Tiểu học Trần Phú, thành phố Kon Tum.

Sản phẩm máy rửa tay sát khuẩn tự động của nhóm tác giả

Thạc sĩ Nguyễn Minh Hoàng chia sẻ: "Hiện nay sản phẩm máy rửa tay sát khuẩn tự động đã được một số cá nhân, tổ chức trong nước chế tạo thành công. Tuy nhiên còn một số hạn chế về kỹ thuật như: Sử dụng vi mạch nên độ bền không ổn định trong môi trường có độ ẩm cao, chưa có máy sát khuẩn tự động có thể sử dụng cho số đông người thực hiện cùng lúc, cho nên nhóm đã nghiên cứu hoàn thiện 2 sản phẩm, là máy sát khuẩn tay tự động dành cho cá nhân *(máy sử dụng cho lần lượt từng người một)* và máy sát khuẩn tay tự động dành cho tổ chức, cộng đồng *(máy sử dụng cho cùng lúc nhiều người)*. Chi phí cho Máy sát khuẩn tay tự động dành cho cá nhân

(Xem tiếp trang 28)

Sáng chế "Máy cầm tay tích hợp chức năng" của học sinh lớp 9

Thiết kế đơn giản, có tính ứng dụng cao, giúp giảm bớt sức lao động là thiết kế của 2 em Huỳnh Phương Nguyên và Phùng Thị Phương Hiền - học sinh lớp 9C, Trường THCS Đăk La, huyện Đăk Hà, tỉnh Kon Tum.

Với nhiều công năng như lau chùi, chà nhám, mài, cắt cỏ, tỉa cành, cắt gạch… Máy sạc pin từ tấm pin năng lượng mặt trời qua bộ kích sạc, có thể sử dụng trong 8 giờ liên tục.

"Với việc sử dụng tấm pin năng lượng mặt trời sẽ giúp tiết kiệm được nhiên liệu cũng như sử dụng ở những nơi không có điện. Hơn thế, với thiết kế cầm tay, gọn nhẹ phù hợp với mọi gia đình, thanh, thiếu niên đều sử dụng được" - Nguyên giới thiệu về chiếc máy đa chức năng.

Em Phùng Thị Phương Hiền chia sẻ "Khi thấy bố mẹ phải mất nhiều công sức để cắt cỏ, tỉa cành cho cây cối…, 2 em đã có ý tưởng phải sáng chế một chiếc máy nhỏ, gọn để giúp bố mẹ giảm công sức trong quá trình làm việc. Và trong một lần học nhóm, em và Nguyên nói ra ý tưởng, nhờ sự định hướng của cô chủ nhiệm, chúng em quyết tâm thực hiện".

Nhờ những kiến thức của môn Vật lý, Công nghệ và tìm hiểu thêm trên mạng cùng sự định hướng của cô giáo. Với sự đam mê và quyết tâm, trong

Em Nguyên và em Hiền giới thiệu về chiếc máy cầm tay tích hợp chức năng

thời gian 2 tháng, Nguyên và Hiền đã hoàn thành sản phẩm "Máy cầm tay tích hợp chức năng" với chi phí khoảng 500.000 đồng.

"Chúng em được nhà trường hỗ trợ kinh phí để mua các vật dụng như ống nhựa, mô tơ, hệ thống dây dẫn, công tắc điều khiển, pin, dây cước, tấm chà nhám… Quá trình thực hiện, chúng em cũng gặp nhiều khó khăn. Có lần, đấu nối sai, cục pin bị phồng, phải thay pin khác, nhưng chúng em vẫn không nản chí, động viên nhau cố gắng hoàn thành sản phẩm" - Nguyên kể.

Với tính ứng dụng cao, sản phẩm trên đã đạt giải Tư tại Cuộc thi Sáng tạo Khoa học kỹ thuật cấp tỉnh dành cho học sinh trung học, năm học 2019-2020. Và sắp tới, sản phẩm sẽ tiếp tục được đưa đi tham gia Cuộc thi Sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi đồng cấp tỉnh lần thứ XII năm 2020.

"Việc thực hiện ý tưởng giúp chúng em hiểu được giá trị của việc tự học, tự sáng tạo và biết cách vận dụng lý thuyết vào thực tiễn. Sang năm, chuyển cấp, em và Nguyên có ý định thi cùng trường và sẽ tiếp tục lên ý tưởng để sáng chế các sản phẩm khác. Chúng em sẽ cố gắng phát huy tính sáng tạo để có những sản phẩm thiết thực, có chi phí thấp" - Hiền chia sẻ.

Cô giáo Nguyễn Thị Hồng Hạnh - Phó hiệu trưởng Trường THCS Đăk La cho biết, nhiều năm nay, nhà trường luôn khuyến khích tính sáng tạo của học sinh, động viên các em tham gia những cuộc thi do ngành Giáo dục do địa phương tổ chức. Tuy nhiên, đây là năm đầu tiên Nhà trường có sản phẩm đạt giải cao. Đây cũng là động lực để chúng tôi tiếp tục triển khai, đồng hành cùng học sinh trong quá trình sáng tạo.

QT

Cây xanh giúp tiết kiệm năng lượng, tăng tuổi thọ con người

Các nghiên cứu chỉ ra rằng trồng cây xanh không những bảo vệ môi trường mà còn giúp ích trong việc tiết kiệm năng lượng, đồng thời giúp tăng tuổi thọ con người.

3 cây xanh có thể tiết kiệm đến 25% năng lượng

Theo một nghiên cứu, chỉ cần trồng 3 *cây xanh* đúng cách quanh nhà, bạn có thể tiết kiệm đến 25% năng lượng cho làm mát và sưởi ấm. Cây xanh không những giúp chúng ta cải thiện, bảo vệ môi trường, tạo cảnh quan, cung cấp thực phẩm, gỗ và hơn thế nữa, cây xanh còn giúp chúng ta tiết kiệm được năng lượng.

Bằng cách giảm bớt nhu cầu *sử dụng năng lượng*, chúng ta không chỉ tiết kiệm được tiền điện mà còn giúp giảm bớt lượng CO_2 thải ra từ các nhà máy sản xuất điện.

Trồng nhiều cây xanh xung quanh ngôi nhà sẽ giúp bạn điều hòa được *không khí* ngôi nhà mình, giúp giảm nhiệt và không khí mát mẻ, trong lành hơn, giúp bạn có được một giấc ngủ thật ngon.

Theo quy hoạch đô thị thì cây xanh được trồng dọc theo vỉa hè đường phố, cứ 9 đến 10m (2 lô đất) có 1 cây xanh. Khi cây lớn, khoảng 4 đến 5 tuổi sẽ cho bóng mát, giúp khu phố được mát mẻ, mỹ quan, giảm tiếng ồn và *ô nhiễm*.

Ngày nay, cây xanh được ươm trồng ở vườn ươm đến khi đã lớn, khoảng 4 đến 5 năm tuổi mới đem trồng nên sự phát triển của chúng rất nhanh và còn tránh được các tác nhân gây hư hỏng khi cây còn nhỏ.

Ở một số nơi, người dân đã tự bỏ tiền ra trồng cây mà chưa cần đến các đơn vị quản lý đô thị. Đó là vì họ đã thấy được ích lợi to lớn của cây xanh đến cuộc sống của gia đình mình, trong đó có tác dụng tiết kiệm điện.

Cây xanh đường phố sẽ giúp ngăn chặn sự hấp thụ năng lượng từ ánh nắng mặt trời và tạo bóng râm mát vào mùa hè; Hấp thụ năng lượng mặt trời và làm mát không khí; Làm giảm việc luân chuyển khối không khí nóng vào mùa hè và chắn gió lạnh vào mùa đông.

Trồng cây xanh giúp bảo vệ môi trường, đồng thời tiết kiệm năng lượng và tăng sức khỏe

Những điều này rất dễ hiểu nếu chúng ta tưởng tượng đang sống trong một ngôi nhà mặt phố ở hướng Tây, với các trường hợp vỉa hè có trồng cây xanh và không trồng cây xanh.

(Xem tiếp trang 30)

NGƯỜI CAO TUỔI KON TUM PHÁT HUY TINH THẦN "Tuổi cao - Gương sáng"

Những năm qua, Hội Người cao tuổi tỉnh Kon Tum không ngừng đóng góp công sức, trí tuệ, khẳng định vai trò đầu tàu gương mẫu trong lao động, sản xuất và thực hiện tốt các phong trào thi đua yêu nước ở địa phương.

Hội Người cao tuổi tỉnh luôn quan tâm, chăm sóc các hội viên khó khăn

Hội Người cao tuổi (NCT) tỉnh Kon Tum hiện có 29.561 hội viên, tham gia sinh hoạt tại 781 chị hội thôn, làng thuộc 99 hội cơ sở. Phát huy tinh thần "Tuổi cao chí càng cao" hằng năm hội NCT các cấp đã bám sát nội dung các phong trào thi đua, chủ động xây dựng kế hoạch và triển khai tới từng chi hội. Cùng với việc quan tâm xây dựng tổ chức hội vững mạnh, Hội NCT tỉnh đã triển khai thực hiện nhiều hoạt động cụ thể, thiết thực nâng cao chất lượng đời sống tinh thần, vật chất cho hội viên.

Trong đó, Chương trình "Mắt sáng cho NCT" được thực hiện trong những năm qua đã góp phần đem lại ánh sáng, niềm vui, hạnh phúc cho nhiều NCT trong tỉnh. Trong năm 2019, Hội NCT tỉnh phối hợp với Sở Y tế, Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh, Bệnh viện các tuyến và Bệnh viện mắt thành phố Hồ Chí Minh khám các bệnh về mắt cho 2.757 NCT, phẫu thuật đục thủy tinh thể miễn phí cho 392 bệnh nhân NCT…

Nhằm phát huy vai trò "Cây cao bóng cả" của NCT trong gia đình và toàn xã hội, vào dịp đầu năm, lễ mừng thọ các cụ cao tuổi được tổ chức trang trọng tại các địa phương. Đây là nét đẹp văn hóa nhằm tôn vinh, khích lệ NCT sống vui, sống khỏe, sống có ích, tiếp tục đem sức lực, tinh thần, trí tuệ cống hiến cho gia đình và xã hội.

Các hoạt động do Hội NCT triển khai luôn có sức lan tỏa sâu rộng, phát huy được vai trò NCT trên tất cả các lĩnh vực. NCT luôn chấp hành tốt đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; đồng thời, tích cực thực hiện phong trào thi đua "Tuổi cao - Gương sáng" gắn với việc học tập và làm theo tư tưởng, phong cách, đạo đức Hồ Chí Minh.

Với kinh nghiệm và uy tín của mình, NCT trong tỉnh đã và đang tích cực tham gia công tác xã hội ở cơ sở, địa bàn dân cư và đã hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Theo thống kê, đến nay có 2.035 NCT trên địa bàn tỉnh tham gia công tác Đảng, chính quyền, mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể ở địa phương, góp phần giữ vững ổn định chính trị, phát triển kinh tế -

xã hội tại địa bàn dân cư.

Trong phong trào thi đua phát triển kinh tế, với sự nhạy bén, sáng tạo, cùng kinh nghiệm được đúc kết, NCT đã khẳng định vai trò qua những thành quả lao động làm giàu cho gia đình và xã hội, được cấp ủy, chính quyền các cấp ghi nhận. Hiện toàn tỉnh có hơn 900 người cao tuổi sản xuất kinh doanh giỏi, có mức thu nhập hàng năm từ 200 triệu đồng đến hơn một tỷ đồng, góp phần nâng cao mức sống, tạo việc làm, tạo ra sản phẩm hàng hóa có chất lượng để cùng với địa phương phát triển kinh tế - xã hội.

Trong phong trào xây dựng nông thôn mới, bảo vệ môi trường, NCT đã và đang tham gia tích cực, đã có nhiều ý kiến tham gia xây dựng đề án nông thôn mới ở cấp xã. Qua đó, nhiều hộ đã hiến đất, hiến cây, góp công để xây dựng các công trình phúc lợi công cộng. Tính riêng trong năm 2019, NCT đã ủng hộ 5.422m^2 đất, đóng góp 6.075 ngày công và hơn 86 triệu đồng để xây dựng những công trình phúc lợi công cộng ở địa phương.

Phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao trong lớp NCT được phát triển mạnh mẽ và thường xuyên với sự đa dạng của các loại hình câu lạc bộ. Hiện toàn tỉnh có 152 câu lạc bộ NCT gồm: Cờ tướng, Cầu lông, Bóng bàn, Bóng chuyền hơi, Dưỡng sinh, Cồng chiêng, Văn nghệ, Ông bà cháu… Qua những hoạt động trên đã thúc đẩy phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao từng bước đi lên, góp phần nâng cao đời sống tinh thần, sức khỏe người NCT.

Ông Nguyễn Công Đó - Phó Trưởng Ban đại diện Hội NCT tỉnh cho biết: "Nhằm tạo điều kiện tốt nhất cho NCT được sống vui, sống khỏe, sống có ích, thời gian qua, cấp ủy, chính quyền các cấp đã tích cực, chủ động phối hợp với các sở, ngành liên quan để thực hiện có hiệu quả các chương trình phối hợp, góp phần phát huy vai trò, nâng cao vị thế NCT trong xã hội".

Nhận thức của cấp ủy, chính quyền, nhân dân đối với công tác chăm sóc và phát huy vai trò NCT đã có sự chuyển biến tích cực. Nhờ đó, các cấp hội NCT trong tỉnh thêm phấn khởi, tham gia tích cực vào những phong trào thi đua yêu nước, phát triển kinh tế - xã hội, phòng chống tội phạm, xây dựng nông thôn mới, các hoạt động văn hóa, thể thao, bảo vệ môi trường…".

"Thời gian tới, song song với việc xây dựng tổ chức Hội vững mạnh, Hội NCT tỉnh tiếp tục làm tốt hơn nữa công tác phát huy vị thế, vai trò NCT trong phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh trật tự, bảo vệ môi trường, nhân rộng các mô hình câu lạc bộ… Qua đó, nâng cao nhận thức của Nhân dân cũng như cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp thực hiện có hiệu quả chủ trương toàn xã hội chăm sóc và phát huy vai trò của NCT - Ông Nguyễn Công Đó - Phó Trưởng Ban đại diện Hội NCT tỉnh cho biết thêm. **QM**

Sáng chế máy rửa tay...

(Tiếp theo trang 24)

là 700.000đ/máy; máy sát khuẩn tay tự động dành cho tổ chức, cộng đồng 4.000.000đ (đối với 5 vòi phun khử khuẩn).

Hai sản phẩm nói trên được thiết kế có ưu điểm nhỏ gọn, sử dụng nhanh chóng, phù hợp với môi trường y tế, tiết kiệm được dung dịch và tránh tiếp xúc với bề mặt, dễ thi công, lắp đặt, sử dụng. Có thể sử dụng Ắc quy *(những nơi không có điện)*. Sản phẩm thử nghiệm đã nhận được phản hồi rất tích cực của người dùng.

Hiện nay máy sát khuẩn đã được đưa vào sử dụng tại Trường Cao đẳng Cộng đồng. Đồng thời, đã có một số đơn vị trường học trên địa bàn tỉnh Kon Tum, Gia Lai đặt hàng sử dụng.

Thạc sĩ Nguyễn Bình Dân, Phó Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Cộng đồng cho hay, máy rửa tay sát khuẩn tự động giúp rửa tay đúng quy trình, tiết kiệm thời gian, được thiết kế từ các dụng cụ và linh kiện đơn giản, kết cấu gọn nhẹ, phù hợp cho việc di chuyển và đặt ở những điểm phòng chống dịch, đặc biệt ở những nơi đông người: chợ, trường học, bệnh viện. Ngoài ra sản phẩm có thể sử dụng cho cá nhân, gia đình... **QM**

XÃ DIÊN BÌNH

Chú trọng phát triển các mô hình kinh tế nông nghiệp

Sau 5 năm được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới, bên cạnh chú trọng để giữ vững các tiêu chí, xã Diên Bình, huyện Đăk Tô còn coi trọng phát triển các mô hình kinh tế nông nghiệp để nâng cao thu nhập cho người dân. Các mô hình kinh tế này được xây dựng trên cơ sở phát huy lợi thế sẵn có của địa phương.

Trang trại chuối tiêu hồng rộng 10 ha của nhóm hộ Hà, Thành, Hạnh ở xã Diên Bình, sau hơn 9 tháng xuống giống, cây chuối đã bắt đầu cho thu hoạch. Theo ước tính, mỗi hec ta chuối tiêu hồng cho năng suất khoảng 40 tấn, với giá bán tại vườn từ 8.000 đồng đến 9.000 đồng 1kg, sau khi trừ chi phí 1 ha chuối cho lợi nhuận từ 150 đến 200 triệu đồng. Từ năm thứ 2 trở đi có thể cho lợi nhuận cao hơn 1,5 lần vì chi phí đầu tư ít hơn.

Cây chuối tiêu hồng mà dân gian thường gọi chuối lùn là cây khá dễ trồng ít sâu bệnh và cho năng suất cao nếu được chăm bón tưới nước đầy đủ. Khi chọn trồng chuối tiêu hồng với quy mô lớn anh Hà hướng đến thị trường xuất khẩu, chính vì vậy quá trình trồng, chăm sóc anh hạn chế sử dụng các loại phân hóa học cũng như thuốc bảo vệ thực vật.

Mô hình trồng chuối tiêu hồng đã mang lại thu nhập cao cho người dân

Anh Vũ Ngọc Hà - thôn 5, xã Diên Bình, huyện Đăk Tô chia sẻ: "Mục tiêu của tổ hợp tác là chuyển đổi cơ cấu cây trồng để phát triển kinh tế. Bên cạnh đó nếu bà con nào có nhu cầu thì tổ hợp tác sẵn sàng liên kết, thứ nhất là đảm bảo về giống, thứ hai là kỹ thuật, thứ ba là đầu ra của sản phẩm".

Từ trang trại chuối tiêu hồng đầu tiên này, đến nay đã có nhiều hộ nông dân ở xã Diên Bình mạnh dạn đầu tư trồng chuối tiêu hồng. Hiện tại, xã Diên Bình đã phát triển được hơn 14 ha cây chuối tiêu hồng được xã lựa chọn là một trong những cây giúp chuyển đổi cơ cấu cây trồng và đang được xây dựng là một trong những sản phẩm OCOP của địa phương.

Vườn cà phê hơn 1 ha đạt tiêu chuẩn VietGAP của gia đình ông Bùi Thanh Huyền đang bước vào năm thứ 4. Sau gần 1 năm chăm sóc theo hướng VietGAP vườn cà phê sinh trưởng phát triển tốt, tỷ lệ đậu trái cao. Gia đình ông Huyền là một trong 8 thành viên của tổ hợp tác cà phê VietGAP ở xã Diên Bình. Tổ hợp tác này hiện có 11 ha cà phê, cà phê VietGAP của tổ hợp tác được hợp tác xã Sáu Nhung ở huyện Đăk Hà cam kết thu mua giá bằng hoặc cao hơn giá thị trường.

Trồng cà phê theo hướng VietGAP là một trong hướng canh tác được khuyến khích ở nhiều địa phương và đây cũng là xu hướng tất yếu để phát triển cây cà phê bền vững nâng cao giá trị cho cây cà phê. Chính vì vậy xã Diên Bình đặt mục tiêu sẽ nâng diện tích cà phê VietGAP trên địa bàn lên 30 ha trong những năm đến.

Chú trọng phát triển các mô hình kinh tế dựa trên những lợi

thế sẵn có của địa phương là một trong những ưu tiên hàng đầu của xã Diên Bình sau khi đạt chuẩn nông thôn mới, các mô hình kinh tế này cũng chính là chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, sản xuất nông nghiệp theo hướng liên kết tạo ra chuỗi giá trị.

Xã Diên Bình được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới vào năm 2015, đây là một trong 3 xã nông thôn mới của huyện Đăk Tô. Sau 5 năm đạt chuẩn nông thôn mới, bên cạnh việc giữ vững và nâng cao các tiêu chí địa phương đã tập trung vào nâng cao tiêu chí thu nhập cho người dân và đảm bảo vệ sinh môi trường.

Ông Nguyễn Hồng Lĩnh - Quyền Chủ tịch UBND xã Diên Bình, huyện Đăk Tô cho biết: "Xã tuyên truyền vận động người dân phát triển các mô hình; thành lập các tổ hợp tác và hợp tác xã để phát triển sản xuất từ đó từng bước nâng cao thu nhập cho người dân".

Trang trại nấm rộng hơn 3.000 m^2 của gia đình ông Hoàng Văn Phú là trang trại nấm duy nhất tại xã Diên Bình, hiện mỗi ngày trang trại này cung cấp ra thị trường hàng chục kg nấm sò, nấm bào ngư. 3 năm gắn bó với trồng nấm, ông Phú cho rằng nấm là cây trồng mang lại nguồn thu nhập không cao nhưng ổn định có thể người dân phát triển kinh tế, tăng thu nhập cho gia đình.

Ông Hoàng Văn Phú - thôn 5, xã Diên Bình, huyện Đăk Tô tâm sự: "Hiện nay gia đình tôi sản xuất ra sản phẩm chưa đủ cung ứng ra thị trường, còn về giá cả thì vẫn luôn ổn định. Hiện tại bà con ai muốn phát triển mô hình này thì gia đình sẽ hướng dẫn về kỹ thuật và cung cấp phôi giống cho bà con".

Với nhiều mô hình kinh tế mang lại hiệu quả đã góp phần nâng cao thu nhập cho người dân. Hiện thu nhập bình quân đầu người ở xã Diên Bình đạt 38,6 triệu đồng, gấp 1,6 lần so với năm 2015, thời điểm xã được công nhận nông thôn mới.

Với việc ưu tiên phát triển các mô hình kinh tế trên cơ sở phát huy lợi thế, thế mạnh của địa phương sẽ mở ra nhiều hướng mới cho người dân xã Diên Bình phát triển sản xuất, nâng cao chất lượng cuộc sống. **Duy Vỹ**

Cây xanh... *(Tiếp theo trang 26)*

Giải pháp trồng cây cảnh trong nhà

Một giải pháp cũng đem lại hiệu quả tốt là trồng cây cảnh trong nhà. Cây cảnh là loại cây nhỏ, có nhiều loại rất dễ chăm sóc. Chỉ cần vài chiếc chậu gốm là có thể trồng được cây cảnh.

Cũng như cây cổ thụ, cây cảnh giúp điều hòa không khí trong nhà, do vậy khi vào nhà ai có trồng nhiều cây cảnh thì cảm giác sẽ mát mẻ và dễ chịu, và tất nhiên nhà đó sẽ ít dùng đến điều hòa hay quạt, dẫn đến tiết kiệm điện hơn.

Cây cảnh có giá bình dân, chỉ vài chục ngàn một chậu nên phù hợp với đa phần người dân muốn đem màu xanh vào ngôi nhà của mình.

Sống gần không gian xanh giúp tăng tuổi thọ

Nghiên cứu gần đây cho thấy, phụ nữ sống ở khu vực có nhiều không gian xanh giảm 12% tỉ lệ tử vong nói chung so với những người sống ở khu vực có ít cây xanh hơn.

Những phụ nữ sống gần môi trường xanh cũng giảm 34% nguy cơ tử vong liên quan tới hô hấp và 13% nguy cơ tử vong do ung thư. Mối liên quan giữa việc sống trong môi trường xanh và giảm tỉ lệ tử vong vẫn rõ ràng khi các nhà nghiên cứu tính đến những yếu tố khác như tuổi, chủng tộc, hút thuốc lá và tình trạng kinh tế xã hội.

Phụ nữ có xu hướng sống thọ hơn khi họ sống ở những khu vực được phủ xanh. Điều này có liên quan đến thực tế là môi trường tự nhiên giúp giảm stress và tăng hoạt động thể chất, góp phần làm tăng tuổi thọ.

Giảm hoạt động thể chất và hoạt động xã hội có thể dẫn tới trầm cảm, song việc hòa mình vào không gian xanh giúp giảm nguy cơ này. Vì vậy, nếu bạn muốn sống thọ hơn và khỏe mạnh hơn, hãy cố gắng trồng nhiều cây xanh quanh nơi ở.

Anh Quân (moitruong.com.vn)